

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Concilia Galliæ Narbonensis

Baluze, Etienne

Parisiis, 1668

Biterrense. 1351.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14646

CONCILIVM BITERRENSE
Habitum anno M C C C L I.

Litteræ Petri Archiepiscopi Narbonensis ad Hugonem electum Episcopum Biterrensem, suffraganeum suum; quibus eum invitat ad Concilium quod in urbe Biterrensi celebraturus erat VII. die mensis Novembris anni M C C C L I.

PETRUS Dei & apostolicæ sedis gratia sanctæ Narbonensis Ecclesiæ Archiepiscopus, venerabili fratri Hugoni eadem gratia electo Episcopo Biterrensi, suffraganeo nostro, vel ejus Vicario generali in ejus absentia, salutem & sinceram in Dominino caritatem. Inter assiduas curas & sollicitudines quæ ministerio nostro incumbunt, de salubri statu Ecclesiarum nostrorum civitatis & diocesis ac provinciæ necnon & gregis nobis commissi sollicitè nos cogitare convenit, ut in ipsis vigeat tranquillæ beatitudo quietis, pacisque, salutis, ac libertatis gratia nutriatur, & quæ in eisdem non absque dispendio ministrorum & cultus detrimento divini servari novimus, per appositionem congrui moderinis in melius reformemus, & tandem officij nostri debitum in actibus dirigendis,

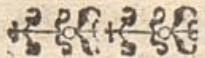
veritatem imitantes, lucem amantes, libenter evitare nodosæ difficultatis involucrum hanelamus; & illam semper in nostris ordinationibus servari cautelam intendimus, ut de ipsis proveniat commodum, adeo quod aliis non immineat detrimentum. Cum igitur pro quibusdam arduis negotiis civitatem & diocesim ac provinciam nostras necnon & libertatem ecclesiasticam tangentibus, super quibus ad debitam provisionem & reformationem unà vobis cum & aliis suffraganeis nostris intendimus concedente Altissimo interponere sollicitudinis nostræ partes, præsertim cum tangatur communiter status Ecclesiarum civitatis & diocesis ac provinciæ prædictarum, provinciale Concilium ordinavimus convocandum, videlicet die VII. Novembris, Biterris in vestra Ecclesia cathedrali; ea propter vos tenore præsentium monemus ac etiam exhortamur ut unà nobiscum die & loco prædictis in dicto provinciali Concilio Deo præside celebrando, ad quod Concilium præfatos diem & locum cum diebus sequentibus quos ad hoc continuare vel prorogare contingerit, vobis & aliis peremptoriè assignamus, personaliter comparere curetis, vosque ad id præsentium tenore citamus. Mandantes vobis insuper quatinus interim citetis & peremptoriè au-

ctoritate nostra & tempore congruo omnes
& singulos Abbates, Præpositos, Deca-
nos, & Priors Ecclesiarum collegiatarum
& alias personas ecclesiasticas regulares &
seculares non exemptas, quæ debent &
consueverunt in dictis Conciliis interesse
de usu, consuetudine, vel de jure, exemp-
tos verò, si qui sunt, exhortantes, ut per-
sonaliter, Conventus verò & Capitula &
Collegia vestræ civitatis & diocesis per
procuratores idoneos ad hoc specialiter
constitutos cum sufficienti mandato, in ip-
so provinciali Concilio compareant dicta
die, inibi continuè moraturi, donec ea quæ
in dicto Concilio tractanda fuerint ad ho-
norem Dei, provisionem Ecclesiarum, pro-
fectum animarum, & utilitatem subdito-
rum provinciæ antedictæ, per dicti Conci-
lij providentiam finem debitum sortiantur.
Ne verò dicti subditi vestri, quos præsens
tangit vel tangere potest negocium, igno-
rantiæ causam possint prætendere, de præ-
missis præsentes litteras in vestra synodo,
quam interim tenebitis, eisdem publicare
& denuntiare curetis. Ut autem superflui-
tatum & pomparum inanum jactantiam
præcludamus, vobis tenore præsentium
inhibemus, sub virtute sancte obedientie
injungentes, ne ultra decem equitaturas
& duos faumerios sive gerulos pro vobis &

vestra familia adducatis, cùm ad dictum provinciale Concilium venietis; Abbatibus vestrè diocesis ex parte nostra nihilo minus injungentes quòd ultra quinque equitaturas ad longius & unum saumerium seu gerulum secum adducere non præsumant; si vos & Abbates prædicti reprehensionis nostræ aculeos de inobedientia volueritis evitare. Reddite litteras portitorii earum sigillo vestro impendente sigillatas in signum receptionis earundem. Datum in castro nostro de Montillis nostræ diocesis die antepenultima mensis Septembris, anno Domini M C C C L. primo.

*Ejusdem Archiepiscopi epistola ad Arnaldum
Episcopum Magalonensem, pro
eadem causa.*

P E T R U S Dei & apostolicæ sedis gratia sanctæ Narbonensis Ecclesiæ Archiepiscopus, vener. fr. A. eadem gratia Episcopo Magalonensi &c. *Omnia ut in superiore, nisi quod pro Biterris in vestra Ecclesia cathedrali, quod habetur in epistola ad Electum Biterrensem, in ista legitur, Biterris in Ecclesia cathedrali.* Datum ut suprà.

Alia ejusdem Archiepiscopi epistola ad
Prepositum & Capitulum Magalonense,
pro eadem causa.

PETRUS &c. prudentibus viris Præ-
posito & Capitulo Magalonensi, salu-
tem in salutis auctore. Perspicaciūs atten-
dentes quòd correctioni & reformationi
ecclesiasticæ disciplinæ dare remedium
præsentis vitę habet subsidium, & æternę
remunerationis cernitur præmium expe-
ctare, & quòd hujus vitæ novitas negligit
quæ ab antiquis patribus fuerant hactenus
providè & consultè constituta, nisi fre-
quentiūs memoriæ reducantur, nōsque,
qui, licet indigni, ad pastoralis officium pro-
vidente Altissimo fuimus assumpti, sancto-
rum patrum vestigia debeamus, quantum
nobis est possibile, imitari, contra quo-
rum quippe saluberrimè instituta agimus,
si quod ipsi divino statuerunt consilio non
servamus intactum; idcirco juxta sancto-
rum patrum ordinationes, pro correctione
& emendatione ministrorum ac reforma-
tione status Ecclesiarum nostrarum civita-
tis, dioecesis, & provinciæ Narbonensis,
provinciale Concilium Biterris in Ecclesia
cathedrali die septima mensis Novembris
proximè ventura ordinavimus convoca-
dum. Quamobrem considerantes quòd il-

Iud quod quæritur à pluribus , faciliùs invenitur , & quòd ubi multa consilia , magna salus , testimonio Sapientis dicentis illud firmius judicium quod plurimorum sententia comprobatur ; ideo vos in Domino exhortamur quatenus vos Præposite personaliter , & Capitulum per procuratorem idoneum & sufficienter instructum ad hoc specialiter deputatum , dictis die & loco cum aliis diebus sequentibus qui ad hoc fuerint opportuni , in dicto Concilio comparere & interesse curetis , circa ea quæ tractaturi & ordinaturi sumus unà vobiscum super statu Ecclesiarum dictarum nostrarum civitatis , diocesis , & provinciæ partes vestri ministerij impensuri ; & hoc cum paucis equitatu-
ris & moderatis expensis , si nostræ repre-
hensionis aculeos de inobedientia volueri-
tis evitare . Reddite litteras portitori ea-
rum sigillis vestris impen-
dentibus sigillatas
in signum receptionis earundem . Datum
ut suprà .

Epistole ejusdem Archiepiscopi ad reliquias suffraganeos & Capitula Provincie Narbonensis.

PETRUS &c. vener. fr. Gisberto ea-
dem gratia Episcopo Carcassonensi
&c. ut in superioribus . Datum ut suprà .

Petrus

GALLIÆ NARB.

97

P E T R U S &c. ven. fr. Iohanni eadem
gratia Nemausensi Episcopo &c. *ut in epi-*
stola ad Episcopum Magalonensem. Datum ut
suprà.

P. Dei & apostolicæ sedis gratia sanctæ
Narbonensis Ecclesiæ Archiepiscopus ven.
fr. G. eadem gratia Episcopo Electensi
&c. *ut in superiore.*

P E T R U S &c. prudentibus & providis
viris Priori & Capitulo Electensi &c. *ut in*
epistola ad Capitulum Magalonense.

P E T R U S &c. prudentibus viris Priori
& Capitulo sancti Poncij Thomeriarum
&c. *ut in superiore.*

P E T R U S &c. ven. fr. Stephano eadem
gratia Episcopo Elnensi &c. *ut in epistola ad*
Episcopum Magalonensem. Datum ut suprà.

P E T R U S &c. prudentibus viris Archi-
diacono & Capitulo Elnensi &c. *ut in epi-*
stola ad Capitulum Magalonense.

P E T R U S &c. ven. fr. Heliæ eadem
gratia Episcopo Uticensi &c. *ut in epistola*
ad Episcopum Magalonensem.

P E T R U S &c. prudentibus viris Præpo-
sito & Capitulo Uticensi &c. *ut ad Capitu-*
lum Magalonense. Datum ut suprà.

P E T R U S &c. prudentibus viris Archi-
diacono & Capitulo Lodovensi &c. *ut in*
superiore. Datum ut suprà.

P E T R U S &c. dilecto nobis in Christo

G

Archipresbytero Narbonesij, vel ejus locum tenenti, salutem in salutis auctore &c. ut in epistola ad Electum Biterrensem usque ad verbum tangentibus, super quibus ad debitam provisionem & reformationem una cum suffraganeis, Abbatibus, Præpositis, Decanis, Capitulis, Prioribus, & aliis personis ecclesiasticis dictarum civitatis & diocesis ac provincie nostris intendamus concedente Altissimo &c. ut in epistola ad Electum Biterrensem, usque ad verbum Bitteris in Ecclesia cathedrali. Eapropter vobis præcipimus & mandamus, districtiūs injungentes, quatinus citetis & peremptorie auctoritate nostra & tempore congruo omnes & singulos Abbates, Præpositos, Decanos, & Piores Ecclesiarum collegiarum & Conventuum & alias personas ecclasiasticas regulares & seculares non exemptas, que debent & consueverunt in dictis Conciliis interesse de usu, consuetudine, vel de jure; exemptos vero, si qui sint, exhortantes ut personaliter, Conventus vero & Capitula & Collegia vestri archipresbyteratus per procuratores idoneos ad hoc specialiter constitutos cum sufficienti mandato &c. ut in epistola ad Electum Biterrensem, usque ad verbum profectum animalium & utilitatem subditorum civitatis diocesis, & provinciae antedictarum per di-

ctum Concilium provinciale finem debitum fortiantur. Ut autem superfluitatum & pomparum inanum jactantiam præcludamus, vobis tenore præsentium præcipimus & mandamus quatinus Abbates dicti archipresbyteratus vestri ex parte nostra inhibeatis ne ultra quinque equitaturas ad longius & unum saumerium pro se & familia sua secum adducere præsumant, si reprehensionis nostræ aculeos de inobedientia voluerint evitare. Certificantes nos per vestras litteras apertas de citatione & responsione prædictorum citatorum. Præsentes litteras nihilominus restituentes portatori earum sigillo vestro impendente sigillatas in signum receptionis earundem. Datum ut suprà.

PETRUS &c. dilecto nobis in Christo Archipresbytero Redesii inferioris, vel ejus locum tenenti, salutem in salutis auctore. Inter assiduas curas &c. *ut in epistola ad Archipresbyterum Narbonensis.* Datum ut supra;

LITTERÆ PETRI ARCHIEPISCOPI
Narbonensis Episcoporumque totius Concilij
Biterrensis, quibus testantur controversiam
de prærogativa sedis prætensa ab Episcopo
Carcassonensi motam fuisse in Concilio Bi-
terrensi, judicium vero causæ in aliud tem-
pus dilatum fuisse sine præjudicio juris
eiusdem Episcopi Carcassonensis.

NOVERINT universi præsentes lit-
teras inspecturi quòd cùm nos
Petrus Dei & apostolicæ sedis gratia san-
ctæ Narbonensis Ecclesiæ Archiepiscopus
celebremus Biterris nostrum provinciale
Concilium anno Domini millesimo CCCL
primo, die vii. Novembris, cum diebus
frequentibus opportunis, suborta quaestio-
ne inter venerabilem fratrem nostrum Do-
minum Girbertum Episcopum Carcasso-
nensem ex una parte & alios venerabiles
fratres nostros coëpiscopos præsentes in
dicto Concilio existentes, super prioritatem
sedendi, ex altera, dicente dicto Episcopo
Carcassonensi se debere sedere à parte si-
nistra primò & immediatè post sedem no-
stram, posito quòd alij essent antiquiores
Episcopi promotionis prioritate atten-
aliis dicentibus in dicta prioritate sedis di-
ctum Carcassonensem Episcopum nul-

lam sedis habere , sed secundum prioritatem promotionis dictum Episcopum sedere debere , prout aliis competit & de jure communi existit ; tandem pro bono pacis & concordiae duximus ordinandum quod dictus Carcassonensis Episcopus sedeat in parte predicta post venerabilem fratrem nostrum Magalonensem Episcopum , qui antiquior est in promotione praefato Carcassonensi Episcopo . Hoc salvo & retento , quod per hoc nullum praecuditum dicto Carcassonensi Episcopo generetur , si probare vel docere legitimè poterit infra annum per testes vel instrumenta vel privilegia vel quævis alia legitima documenta se debere habere prærogativam predictam . Qui dictus Carcassonensis Episcopus protestatus fuit ibidem quod sedendo in dicta sede post dictum Dominum Magalonensem Episcopum , quod juri suo in possessione vel quasi seu proprietate praecuditare non intendit quantum ad prærogativam sedendi predictam , si appareat in futurum ipsum dictam prærogativam nomine suo & Ecclesiæ Carcassonensis habere debere . Quibus salvitatibus & retentionibus per nos factis , & protestationibus per dictum Episcopum dictis , praefati venerabiles fratres nostri , scilicet Magalonensis , Agathensis , Vticensis , Nemausen-

G ij

sis Episcopi , dum tamen infra annum legi-
time de universis appareat , consenserunt.
Et in testimonium præmissorum nos dictus
Archiepiscopus & præfati suffraganei no-
stri superiùs memorati sigilla nostra præ-
sentibus litteris duximus apponenda . Da-
tum Biterris anno quo suprà , & die 19.
Novembris.

C A N O N E S .

IN nomine sanctæ & individuæ Trinita-
tis , patris & filij & spiritus sancti.
Amen. Infrascriptæ constitutiones fuerunt
factæ & editæ per Reverendissimum Pa-
trem in Christo Dominum Petrum De-
& apostolicæ sedis gratia sanctæ Ecclesie
Narbonensis Archiepiscopum , Biterris,
suo sacro provinciali Concilio approbanta

PASTORALIS curæ nostris humeris & ani-
mis inhærentis sollicitudo nos assiduè exci-
tat & ammonet ut juxta nobis creditæ dil-
pensationis officium subditorum commodi
vigilanti & indefesso animo intendamus.
Amplectimur siquidem plerunque medita-
tionis studium & laborem , ut evulsis & dil-
sipatis vitiis , ædificatis & plantatis virtuti-
bus , excessibus emendatis , & moribus re-
formatis , eorundem animas , quantum di-
vina gratia permittit , lucrum Domino fa-

ciamus. Ideoque nos Petrus miseratione
divina sancte Narbonensis Ecclesiæ Ar-
chiepiscopus, & P. Agathensis, Arnaldus
Magalonensis, Helias Uticensis, Girber-
tus Carcassonensis, & Iohannes Nemau-
ensis Episcopi, apud Biterrim provinciale
Concilium cum procuratoribus aliorum
venerabilium Episcoporum provinciæ ab-
sentium, & Capitulorum tam nostrorum
quam ipsorum, Abbatibus, Prioribus, &
aliis personis ecclesiasticis pluribus dictæ
provinciæ vocatis invitatis ad idem Conci-
lium & citatis, celebrantes, constitutiones
infrascriptas pro subditorum optata salute
animatorum & profectu & quiete ecclesia-
sticæ libertatis, de ejusdem totius Conci-
lij consilio unanimi & consensu, ad hono-
rem, laudem, & gloriam divini nominis
duximus promulgandas, quas & contenta
in eis per omnes nostros subditos teneri vo-
lumus irrefragabiliter & servari; protestan-
tes quod per ipsas constitutiones vel ipsa-
rum aliquam statutis provincialibus vel
synodalibus seu Ecclesiarum cathedralium
vel collegiatarum rationabiliter editis in
nostra provincia derogare non intendimus,
nisi in quantum dictis nostris statutis infra-
scriptis reperirentur per contrarietatem
vel alias obviare, nec privilegiis nobis in-
dultis in aliquo derogare. Volentes nihilo.

G iij

minus quòd eadem statuta non ligent aliquem vel astringant, donec in proximis synodis episcopalibus fuerint publicata. Adicientes quòd in casibus ubi absolutio vel relaxatio non reperiatur in ordinazione præsentis Concilij reservata, singuli Episcopi subditis pro suæ discretionis arbitrio per se vel alios possint à sententiis in istis nostris constitutionibus latis absolutionis vel relaxationis beneficium impertiri.

I. In primis, cùm felicis recordationis Dominus Gregorius Papa X. per sacrum constitutionis oraculum invitaverit quoslibet Christiani nominis charaçtere insignitos, ut nomen illud quod est super omne nomen, videlicet Domini Iesu, exhibitione reverentię specialis attollerent, & præcipue dum aguntur sacra mysteria, illos quandocunque decenter veneratione dignum devota capite inclinatione monstrarent; nos de nostrorum salute solliciti subditorum, volumus ut singuli Rectores & Vicarij Ecclesiarum nostræ provincię ad hoc ipsum faciendum plebes sibi subiectas moneant efficaciter & inducant. Et ut illi id libentiūs faciant, quòd uberioris retributionis præmium exinde sibi senserint proventurum; nos singuli in illis gloriosi nominis se inclinantibus reverenter, dum divina

dicentur officia , verè tamen pœnitentibus & confessis , x. dierum concedimus indulgentiam , perpetuis temporibus , quotiens , ut præfertur , id fecerint , valituram.

II. Si propter Christum reverentiam sanctis ejus impendere jubemur , dignum est sacrum corpus ejus coli veneratione præcipua , quod utique pro nobis in illius passionis memoriam consecratur. Statuimus igitur quatinus singuli Rectores & Vicarij Ecclesiarum nostræ provinciæ parochianos suos salutaribus monitis inducere studeant sanctissimum corpus dominicum , dum Presbyter ipsum portat in viaticum ministrandum ægredo , reverenter afficiant , ac luminarium adhibitione decenter honorent ; illis qui afficiant de die vel nocte sine luminaribus x. qui autem cum luminariis vel sine luminariis mittent per alium de die xx. de nocte xxx. dierum de indulgentia ex concessione nostra , dum tamen confessi fuerint , habituris.

III. Item cùm secundùm sacrę Scripturæ testimonium multùm valeat deprecatio justi assidua , eò quòd oculi Domini super justos , & aures ejus ad preces eorum , ut Psalmista testatur ; pia deliberatione præsentis Concilij duximus concedendum , quòd quicunque subditus noster , verè tamen pœnitens & confessus , devotas ora-

tiones infundere seu pia vota emittere curaverit in Missarum solemnibus, ante divinæ majestatis conspectum, à quo bona cuncta procedunt, ut per suam ineffabilem clementiam Dominum Papam aut Regem certosve Prælatos nostræ provinciæ in sua pacis gratia conservare & custodire fidemque catholicam toto orbe terrarum multiplicare dignetur, x l. dies de injunctis sibi pœnitentiis relaxamus quotiens id duxerit faciendum.

I V. Sacri fontes, in quibus originale aboletur culpæ contagium per baptismalis aquæ visibile sacramentum, coli debent digno venerationis honore; ut nec indecentibus contrectationibus pateant, nec extrinsecus advenientium inquinamento sordescant. Statuimus igitur ut parochialium Ecclesiarum Rectores & Vicarij prædictæ provinciæ, in quibus sunt fundati fontes hujusmodi, eos sic cum clavibus claudi faciant & aptari, & clausos teneant & aptatos, quod nullis sordibus ad illos immineat accessus, potiorque reverentia illius quod ibi traditur sacramenti succrescat.

V. Item Conciliorum provincialium per prædecessores nostros Narbonenses Archiepiscopos eorumque suffraganeos olim sanctorum vestigiis inharentes, & certa in-

aliquibus eorundem statuta pro qualitate & conditione temporum, prout nobis melius visum est expediens, temperantes & etiam moderantes, hoc sacro approbante Concilio statuimus & etiam ordinamus quod quicunque, cujuscunque conditionis aut status existat, qui scienter & temere quascunque res, bona, possessiones, & jura mobilia seu immobilia aut se moventia, que tamen mobilia seu se moventia valorem xx. solidorum monetæ currentis communi aestimatione excedant, Ecclesiarum secularium seu regularium aut quorumcunque religiosorum seu piorum locorum, seu personarum ecclesiasticarum, invadere, occupare, rapere, aut personas ecclesiasticas, seu eorum domos, quas inhabitant, invadere, ferrare, seu violenter expugnare, vel aperire præsumpserint, nisi infra vi. dies à tempore invasionis, occupationis, rapinæ, clausuræ, fracturæ, expugnationis, & aperituræ hujusmodi satisfactionem & emendam plenariam fecerit de præmissis, si persona singularis fuerit, tam ipsa persona quam quæcunque alia in præmissis dans auxilium, consilium, vel favorem, excommunicacionis, si vero universitas, ex tunc interdicti sententias auctoritate præsentis Concilij ipso facto incurrat. Quod si prædicti infra dictos vi. dies satisfactionem de præmissis

non fecerint competentem ; ex tunc nos Ordinarij prædicti, Vicarij , seu Officialis nostri , & nostrum quilibet in sua civitate & diocesi , ubi prædicta attentata fuerint, postquam ei constiterit de præmissis, ubi ea notoria non fuerint, super quo quilibet nostrum Ordinariorum , Vicariorum & Officialium cognitor & executor legitimus censeatur , potestatēmque habeat cognoscendi etiam & de plano , absque strepitu judicij & figura, ubi ex more officio procedatur. Si verò notoria extiterint ; procedendo in eis sicut est de jure in notoriis procedendum, denuntiet seu faciat excommunicatos publicè nuntiari & etiam interdictos. Et nihilominus ad requestam diocesanorum , Vicariorum vel Officialium suorum , in quorum diocesibus prædicta commissa fuerint, ceteri Ordinarij & Officialis dictę provincię Narbonensis præfatos excommunicatos & interdictos aggravatos , si aggravati fuerint, in locis suarum civitatum & diocesum , de quibus requisiti fuerint , faciant publicè nuntiari.

V I. Item desiderantes illud præceptum generale Concilij pro animarum salute & catholicæ fidei testimonio salubriter instituimus quod omnis utriusque sexus , postquam ad annos discretionis , reverenter recipiat ad minus in Pascha Eucharistia sa-

cramentum, sic à Christi fidelibus sollicitudini nostræ commissionis efficaciter observari quod nulli quæsitis coloribus & simulatis devotionibus, vel alias, dum ab aliis quam à propriis Sacerdotibus recipere vellunt se asserunt corpus Christi, fraudem convenientes facere canoni, fraudulentem semetipsos; præsentis deliberatione Concilij statuimus inhibendo quod Curati civitatum & diocesum nostrę provincię nulli parochiano suo, cujuscunque conditionis vel sexus existat, in festo Paschæ nec in octo diebus immediatè præcedentibus nec viii. subsequentibus concedant licentiam recipiendi nec etiam alicui conferendi seu ministrandi sacramentum Eucharistiae, nisi ex causa infirmitatis, extra Ecclesiás suas parochiales vel alias Ecclesiás ubi per ipsos Curatos ministrari extitit consuetum. Si qui autem Curati hujusmodi statuti fuerint transgressores, auctoritate præsentis Concilij excommunicationis incurvant sententiam ipso facto. Prælati autem sic præsens statutum diligenter observent, nec alicui, nisi ex causa rationabili, recipiendi sacramentum prædictum illo tempore alibi quam in parochiali Ecclesia licentiam non concedant.

VII. Item cùm deceat viros ecclesiasticos, præsertim beneficia ecclesiastica ob-

tinentes, in modo vivendi sic inter homines exemplariter conversari, ut laïci eorum informentur exemplo, non autem ex Clericorum abusu corruptis moribus deformentur; exhortamur in Domino omnes Clericos beneficiatos, aut in sacris ordinibus constitutos, quod ab inde inantea semper in diebus Sabbati à carnibus abstineant, nisi ex causa necessitatis, vel nisi festum Natalis Domini in die Sabbati congerit evenire.

VIII. Ceterum abominabilis, pro dolor, sicut ad nostrum tam de longinquo quam è vicino pervenit auditum, in quibusdam partibus inolere coepit abusio. Nam aliqui filij Belial, qui nec Deum timent nec homines reverentur, iniuriam bibunt ut aquam: qui dum sententias vilpendunt, dum medicinam, quae fuerat ad salutem, rejiciunt, mortis incurserint periculum, & ad interitum suæ perversitatis exemplo nonnunquam inducunt alios & seducunt. Isti siquidem in Dei opprobrium, in contemptum promulgatoris, & sententiæ promulgatae neglectum, non minus viliter quam damnabiliter procedere, immo verius exsecrabiliter excedere non reformidant; utpote dum adulterini Presbyteri vel Prælati confingentes officium, ac interdictum sibi usurpantes ministerium,

excommunicationem imò verius exsecrationem versa seu perversa vice in excommunicatores seu denuntiatores suos simulare præsumant, accensos palearum fasciculos, aut candelas de cepo, aut titiones ardentes in patellis coricis, aut sertaginiibus, vel similibus vituperabiliter extinguendo. Cùm igitur talia & iis similia in Dei vergant opprobrium, & ecclesiasticæ disciplinæ redundant contemptum; statuimus & sub pœna excommunicationis districtiūs inhibemus ne quis Clericus vel laicus, cujuscunque ordinis, dignitatis, conditionis, vel status existat, rem tantæ perniciei de cetero per se vel alium aut pro se vel alio attentare præsumat. Qui verò hujusmodi saluberrimi statuti transgressor extiterit, & infra triduum emendam exinde competentem non exhibuerit, ex tunc se sciatis præsentis Concilij auctoritate ipso facto excommunicationis vinculo innodatum. Locus autem ubi hæc vel similia dominio loci sciente vel mandante vel ratum habente, vel postquam requisitus fuerit vel ejus locum tenens, ultra x. dies corrigere negligente, præsumpta fuerint, ecclesiastico tamdiu sic remaneat suppositus interdicto, donec ad mandatum Ecclesiæ, quam delinquens offendit, & Prælato, quem irreverenter despexit, sufficiens & idonea

satisfactio & realis emenda præstita fuerit pereundem ; quam , cùm in talibus non sit relaxanda vindicta , offensus Prælatus minimè remittere valeat ullo casu . Eisdem poenitentia subjacere volumus illos & illas qui vel quæ talia fieri mandaverint , vel alias opem vel operam aut consilium præbuerint , si rem tam damnabilem prodire contigerit destabiliter in effectum ; addito quòd eorum posteri usque ad secundam generationem in Clericorum collegium nullatenus admittantur , nisi priùs per Metropolitanum . . . . .

Reliqua desunt in codice M S. Ecclesiæ Helenensis.

C O N C I L I V M V A V R E N S I
Habitum anno M C C C L X V I I I .

Litteræ Urbani Papæ V. ad Petrum Archiepiscopum Narbonensem , quibus ei præcipit in provinciæ suæ Concilium celebret , in eoque tractet de reformatione morum , cunctaque ad se referat .

VR B A N U S Episcopus servus servorum Dei venerabili fratri Archiepiscopo Narbonensi salutem & apostolicam benedictionem . Sacrorum canonum testatur auctoritas quòd olim sancti Patres , tan-

Romanæ